

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Горна Оряховица , 23.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, VIII СЪСТАВ в закрито заседание на двадесет и трети февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Трифон П. Славков

като разгледа докладваното от Трифон П. Славков Гражданско дело № 20204120101478 по описа за 2020 година

Производството е образувано въз основа на искова молба подадена от В. И. В. от с. В., общ. С. против Прокуратура на Р. България, с която е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ, вр. чл. 6 § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (Конвенцията) за сумата 5 000 лева - обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 17.12.2017 г. до окончателното изплащане.

Ищецът твърди, че е собственик на лек автомобил, марка "Рено маскот", с френски рег. № DH-631-QP, рама № ***. Твърди, че на 21.08.2015 г. автомобилът, заедно с ключ за запалване, както документи относно регистрацията на френски език, ксерокопие на лична карта, заявление №151275015738 за първоначална регистрация на МПС за товарния автомобил, протокол за техническата изправност на МПС-то, удостоверение по чл.159, ал. 5 от ЗМДТ, договор на френски език, декларация от ищеца и пълномощно, са предадени с протокол за доброволно предаване и задържани от органите на МВР, във връзка със сигнал за интервенция върху номера на рамата на автомобила. Твърди, че от този момент нататък, в продължение на повече от пет години, бил лишена от ползването му, поради неправомерни и необосновани действия и бездействия на ответника. Посочва, че е образувано досъдебно производство по пр. пр. № 2620/2015 г. по описа на

Великотърновска районна прокуратура, ДП № 803/2015 г. по описа на РПУ В. Т. водено срещу неизвестен извършител за интервенция върху номера на рамата. На 08.02.2016 г. подал молба за връщане на лекия автомобил, на основание чл. 111, ал. 2 от НПК. С Постановление от 19.04.2016 г., наблюдаващият прокурор оставил без разглеждане молбата му. Постановлението било обжалвано пред ВТРС, който с определение № 276/16.03.2017 г. оставил без уважение молбата на ищеца и е потвърдил обжалваното постановление. На 08.11.2017 г. била депозирана повторна молба за връщане на процесната вещ, по която не последвал отговор. С напомнително писмо от 12.03.2018 г. отново било поискано произнасяне по реда на чл. 111, ал. 2 НПК. Отново не последвал отговор, поради което ищецът сезирал ВТОП и Инспектората към ВСС. При извършената проверка се установило, че ВТРП от 30.05.2018 г. се произнесла с отказ да върне процесната вещ с мотиви, че по молбата вече има произнасяне и не може да отмени постановлението за отказ за връщане на вещта. Последното постановление било обжалвано пред ВТРС, който с определение от 29.06.2018 г. оставил без разглеждане жалбата и я препратил на ВТОП. С постановление от 04. 07. 2018 г. ВТОП отменил отказа за връщане на вещта, като били дадени указания. С постановление от 06.07.2018 г. наблюдаващият преписката прокурор отново отказал да върне вещта. Отказът бил обжалван пред ВТРС, като с определение по ч. н. д. № 1328/2018 г. постановлението от 06.07.2018 г. било потвърдено. С молба от 04.06.2020 г. било поискано за трети път от ВТРП да върне приобщеното като доказателство по ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР гр. В. Т. МПС. С постановление от 11.05.2020 г. молбата му е оставена без уважение. Отказът бил обжалван пред ВТРС, по реда на чл. 111, ал. 3 НПК, който с определение по ЧНД № 807/2020 г. оставил жалбата без уважение, поради това, че автомобилът няма качеството на "веществено доказателство". Сочил, че до настоящият момент автомобилът не му е върнат. Поддържа, че задържането на автомобила е неправомерно, тъй като за дълъг период от време не са извършвани никакви следствени действия с него или изобщо по досъдебното производство. Самото производство е продължило необосновано дълго време, а и все още не е приключено. Счита, че е нарушено правото му на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от КЗПЧОС и ответникът следва да бъде осъден да го обезщети за претърпените вреди. За обезщетяване на

неимуществените вреди, претендира обезщетение в размер на 5000 лева. Претендира и законната лихва върху сумата от 17.02.2017 г. до окончателното изплащане.

Ответникът Прокуратура на Р. България оспорва предявените иски. Счита, че ищецът няма качеството страна по досъдебното производство, поради което намира, че не е легитимиран да претендира право на справедливо и своевременно разглеждане на производството. Твърди, че прокуратурата се е произнасяла по исканията на ищеца за връщане на вещта, като и по трите акта е осъществил съдебен контрол от ВТРС. Намира, че е недопустимо гражданският съд да упражнява контрол върху актовете на съда. Счита, че не е налице бездействие на органите на прокуратурата. Намира, че след като досъдебното производство е спряно поради неразкриване на извършителя и изпратено на органите на МВР за разкриване на същия, допълнителни действия по производството няма как да бъдат извършвани. Оспорва да е нарушено правото на ищеца по чл. 6, § 1 от КЗПЧОС. Оспорва твърденията на ищеца за претърпени вреди, т.к. същият не е собственик на автомобила. Намира, че ако действително ищецът търпи вреди, то те са вследствие от неправомерното вмешателство на рамата на автомобила и невъзможността му за регистрация. Оспорва претендираното обезщетение, като силно завишено и несъответстващо на принципа на справедливостта. Оспорва датата от която се претендира законната лихва – 17.12.2017 г., като намира, че същата е дължима от датата на предявяване на исковата молба. Иска от съда да отхвърли иска, а в условията на евентуалност да бъде намалено претендираното обезщетение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното:

От находящия се в материалите по ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР – В. Т. документ, озаглавен „Declaration de cession d un venicule” / стр. 108/, превод на който е извършен от лицензиран преводач, се установява, че това е декларация за прехвърляне на собственост върху МПС, чрез който се доказва че представител на дружество „Промо ДОК“ ООД, с адрес на управление „Авеню дьо ла гар“ № 28 31810 Льо Верне на 10.09.2014 г., в 17 часа е прехвърлил собствеността върху МПС-то описано по-долу, а именно

МПС с рег. № DH-631-QP, VF652FA, с дата на първа регистрация 10.02.2004 г., и модел на товарния автомобил „Renault 52AFA141L“ на ищеца В.В. Иванов, като му е предал наличното удостоверение за регистрация. Представен е и договор за покупко-продажба от 20.07.2015 видно от който е, че „Промо Д ОК“ е продало на купувача В.В. от с. В. горе-описания автомобил с номер на шаси - ***. Посочено е, че продажната цена е в размер на 3000 евро, че МПС-то не е претърпяло значителна промяна, че приблизителния километраж на автомобила е около 125 000 км.

На стр. 109 от досъдебното производство е представено и свидетелство за регистрация на френски език, което е преведено от лицензиран преводач, като видно от превода е, че това е свидетелство за регистрация на автомобил с рег. № DH-631-QP, с дата на първа регистрация 10/02/2004 г., със собственик на автмобила „Промо Д ОК“ ООД, със седалище и адрес на управление „Авеню дьо ла гар“ 31810, град Верне, с рама ***, а свидетелството за регистрация съставено на 16.07.2014 от Л.Г.. Сертификатът е издаден от Република Франция, Министерство на вътрешните работи.

На 21.08.2015 г. с протокол за доброволно предаване, автомобилът, заедно с контактния ключ и свидетелството за регистрация е предаден на длъжностно лице от РУ-МВР В. Т., във връзка с образуваното досъдебно производство № 803/2015 г. по описа на РУ МВР- В. Т.. Същото е образувано на основание чл. 212, ал. 3 НПК на 21.08.2015 г. по повод получен сигнал на 21.08.2015 г. за това, че лицето В. И. В. от с. В. е представил пред сектор “ПП” при ОД МВР В. Т. товарен автомобил марка „Рено Маскот“, с френски рег. номер DH-631-QP, като след технически преглед било установено, че номера на рамата набит под товарната част се различава от рамата посочена в СР МПС- френски образец. Производството се водело срещу неизвестен извършител за деяние по чл. 345а, ал. 1 НК. С постановление на Великотърновска районна прокуратура от 03.10.2016 г. досъдебното производство е спряно. На 08.02.2016 г. подал молба за връщане на лекия автомобил, на основание чл. 111, ал. 2 от НПК. С Постановление от 19.04.2016 г., наблюдаващият прокурор оставил без разглеждане молбата му. Постановлението било обжалвано пред ВТРС, който с определение № 276/16.03.2017 г. оставил без уважение молбата на ищеца и е потвърдил обжалваното постановление. На 08.11.2017 г. била депозирана повторна

молба за връщане на процесната вещ, по която не последвал отговор. С напомнително писмо от 12.03.2018 г. отново било поискано произнасяне по реда на чл. 111, ал. 2 НПК. Отново не последвал отговор, поради което ищецът сезирал ВТОП и Инспектората към ВСС. При извършената проверка се установило, че ВТРП от 30.05.2018 г. се произнесла с отказ да върне процесната вещ с мотиви, че по молбата вече има произнасяне и не може да отмени постановлението за отказ за връщане на вещта. Последното постановление било обжалвано пред ВТРС, който с определение от 29.06.2018 г. оставил без разглеждане жалбата и я препратил на ВТОП. С постановление от 04. 07. 2018 г. ВТОП отменил отказа за връщане на вещта, като били дадени указания. С постановление от 06.07.2018 г. наблюдаващият преписката прокурор отново отказал да върне вещта. Отказът бил обжалван пред ВТРС, като с определение по ч. н. д. № 1328/2018 г. постановлението от 06.07.2018 г. било потвърдено. С молба от 04.06.2020 г. било поискано за трети път от ВТРП да върне приобщеното като доказателство по ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР гр. В. Т. МПС. С постановление от 11.05.2020 г. молбата му е оставена без уважение. Отказът бил обжалван пред ВТРС, по реда на чл. 111, ал. 3 НПК, който с определение по ЧНД № 807/2020 г. оставил жалбата без уважение, поради това, че автомобилът няма качеството на "веществено доказателство".

Разпитан по делото свидетелят Х.Н.Х. заявява, че с В.В. се познават от 2014 г. От него знаел, че във Франция си е закупил камион "Рено", който възнамерявал да използва за работата си. С ищеца работели като строители. При регистрация в КАТ автомобилът бил "конфискуван", т.к. нямал печат. Товарният автомобил бил необходим на ищеца, за да работи с него в строителството, за превоз на строителни материали. Задържането на автомобила наложило ищецът да наема други автомобили, т.к. това спирало работата му. Искал няколко пъти да му бъде върнат автомобила, но получавал откази от прокуратурата. Свидетелят Анатоли Малчев, твърди, че познава ищеца от около шест години. Посочва, че с В. работели на строителни обекти като подизпълнители. Задържането на автомобила се отразило на работата им, т.к. нямало с какво да си превозват материалите си. Свидетелства, че задържането се отразило негативно на ищеца, т/к трябвало да иска автомобил от други колеги, за да си върши работата.

Други доказателства относими към предмета на делото не са ангажирани.

При така установената по делото фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Правната квалификация на предявените иски е чл. 26 ЗОДОВ, вр. чл. 6 § 1 от КЗПЧОС. Претендират се обезщетения за вреди от нарушено право по чл. 6, § 1 от Конвенцията, за разглеждане в разумен срок на висящо производство - ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР- В. Т., пр. пр. № 2620/2015 г. по описа на ВТРП. Доколкото към датата на предявяване на исковата молба няма данни досъдебното производство да е приключило с окончателен акт, то допустимостта на така предявения иск не е обусловена от абсолютните процесуални предпоставки на чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ – в този смисъл Решение № 210 от 15.06.2015 г. на ВКС, по гр. д. № 3053/2014 г., III ГО.

Разглеждането и решаването на делото в разумен срок е право гарантирано в чл. 6 § 1 от Конвенцията, като нарушаването му от правораздавателните органи предоставя на българските граждани право на защита, което се реализира по реда на специалния ЗОДОВ. В настоящото дело ищецът твърди, че нарушение на това негово право е допуснато от органите на досъдебното производство, които необосновано и незаконосъобразно задържали личния му товарен автомобил за период по-дълъг от пет години (от 21.08.2015 г. до момента), в резултат на което претърпял описаните в исковата молба неимуществени вреди.

Разглеждането и решаването на наказателното дело в разумен срок е основен принцип в наказателното производство (чл. 22 НПК). Задължението е на съда (чл. 22, ал. 1 НПК), но възможността да бъде изпълнено следва пряко от изпълнението на задължението на прокурора и разследващите органи да осигурят провеждането на досъдебното производство в предвидените в НПК срокове (чл. 22, ал. 2 НПК). Сроковете за извършване на разследването са в чл. 234 НПК. Основният е двумесечен (ал. 1). При фактическа или правна сложност административният ръководител на прокуратурата може да го продължи с не повече от четири месеца, а в изключителни случаи и с повече - от административния ръководител на по-горестоящата прокуратура или от

оправомощен от него прокурор. Безспорно е установено по настоящото дело от фактическа страна, че от задържането на автомобила - 21.08.2015 г. до настоящия момент, са изминали повече от пет години. Без значение е обстоятелство, че наказателното производство е било спирано на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК три пъти, съответно с постановления от 03.10.2016 г., 27.07.2018 г. и 11.06.2020 г. Макар да не текат срокове по време на спирането на производството, висящността на делото е продължила, иззетото веществено доказателство не е върнато на правоимащото лице и през целия период ищецът е бил лишен от правото да ползва автомобила. Съгласно чл. 245, ал. 3 НПК сроковете по чл. 234 НПК не включват времето през което наказателното производство е спряно, но задължението на прокурора и разследващите органи да осигурят провеждането на досъдебното производство е основано на принципа, регламентиран в чл. 22, ал. 2 НПК, който е основополагащ и гарантиращ разглеждането и решаването на делата в разумен срок. Следователно независимо, че производството по делото в досъдебната фаза е било спирано, фактическа висящност на делото обосновава извод за нарушено правото на разглеждане му в разумен срок. Чл. 26, ал. 2 ЗОДОВ изисква обективност и конкретност в преценката дали правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок е нарушено. Законодателят възлага на прокурора дейността по ръководство и надзор върху работата на разследващите органи в досъдебното производство (чл. 196 НПК). В случая, досъдебното производство е надхвърлило предвидените в чл. 234 НПК срокове по дело за престъпление по чл. 345а, ал. 1 НК, което не разкрива фактическа или правна сложност, а прокурорът не е направил необходимото, за да обезпечи ритмичното и своевременно извършване на необходимите следствени действия.

Неоснователни са доводите на ответника, че не са налице незаконосъобразни действия на прокурора, тъй като досъдебното производство е било спряно, а и обжалваните актове на прокурора са били потвърждавани. В досъдебното производство прокурорът осъществява ръководство и надзор върху дейността на разследващите органи (чл. 196 НПК) Реално единствените действия по разследването са: приобщаване на процесния автомобил като веществено доказателство с протокол за доброволно предаване от 21.08.2015 г., последващите протоколи за оглед от същата дата, назначената експертиза от 24.08.2015 г. за установяване на следи

от интервенции, превод на документи предадени от ищеца от 09.06.2016, както и отправени запитвания до директора на „Международно оперативно сътрудничество“ от 28.08.2015 г.

Действия по разследването след 2016 г. не са извършвани, тоест за период от над пет години, са изготвени протоколи, експертиза, разпит и превод на документи представени от ищеца. Повечето от действията са извършени в първата седмица от разследването.

Многократно ищецът е искал връщане и е обжалвал актовете на прокурора, с които е отказвано, с оглед на което и възражението на ответника, че с бездействието си ищецът е допринесал за настъпване на вредите е неоснователно. Ищецът се е опитал да представи всички необходими документи необходими за регистрацията на автомобила си, дори и декларация на производителя за самосвална каросерия преведена на български език.

Отказите на прокурора са били противоположни, тъй като формално с тях прокуратурата се позовава на собственото си недобросъвестно поведение при изпълнение на задълженията да осигурява ръководство и надзор върху цялата дейност по разследване в досъдебното производство. Постановленията на прокурора, съдържащи отказ за връщане на товарния автомобил и определенията на наказателния съд които ги потвърждават, нямат действие при решаването на въпроса за тяхната законосъобразност от гражданския съд. Липсва правна норма, която да предвижда, че тези актове на органите на наказателното производство са задължителни за него.

От представените договор за покупко-продажба, декларация за прехвърляне на собственост на МПС и свидетелство за регистрация /стр. 107-109 от досъдебното производство/ съдът намира, че ищецът има качеството на добросъвестен владеец на товарния автомобил, т.к. това са документи годни да го направят собственик. От материалите по досъдебното производство не се установява представителят на дружество „Промо Д ОК“ ООД, с адрес „Авеню дьо ла гар“ № 28, /като видно от декларацията на печатата на дружеството е посочен и телефон за връзка/, да е бил разпитан, за да съберат данни по случая, от които да се установи, откраднат ли е автомобила, с пренабити номера ли е била рамата на каросерията при продажбата му и ако, да защо? Било ли е обяснено това на купувача? Ето защо след като

държавното обвинение не е събрало доказателства ищецът да е недобросъвестен, както и че В. е спазил предписаната от закона форма, по мястото на сключване на сделката – гр. Верне, Република Франция, то същият е собственик на автомобила. Добросъвестността на ищеца е съществувала при възникване на правното основание – договор, с който е поискал да регистрира съобразно българските закони придобитата вещ. До колкото по делото прокуратурата не е доказала ищецът да е недобросъвестен, същият има право да се ползва от вещта на основание чл. 71 от ЗС, включително и да получава добивите от нея, било като извършва строителните си дейности или я отдава под наем, или както намери за добре, за да получава добивите от нея.

Дори и да се приеме, че ищецът не е придобил собствеността върху вещта от френското дружество, т.к. същото не е било носител на правото на собственост, то на основание чл. 78, ал. 2 ЗС действителния собственик на откраднатата или загубена вещ може да я иска от добросъвестния владеец в три годишен срок от кражбата или изгубването, който реално е изтекъл 10.09.2017 г. Ето защо съдът намира, че след като по делото няма данни някое друго лице да е оспорило собствеността на ищеца върху процесния автомобил, то вещта като придобита на възмездно правно основание, годно да го направи собственик, е следвало да остане във владение на ищеца или да му бъде върната след извършване на необходимите процесуално следствени свързани със събиране на доказателства по разследването престъпление по чл. 345а, ал. 1 от НК. Съвсем друг е въпросът за регистрацията на такъв автомобил, но това не е предмет на настоящото производство.

Всичко това налага извод, че правото на ищеца на разглеждането и решаването на наказателното производство в разумен срок е нарушено от незаконните актове на прокурора във висящото досъдебно производство и той има право да получи обезщетение за причинените неимуществени вреди. Възражението на ответната страна, че собствеността върху процесния автомобил не е установена по безспорен начин е неоснователно, т.к. ищецът най-малкото има качеството на добросъвестен владеец на вещта и има право да се ползва от нея.

По иска за неимуществени вреди:

Въз основа на показанията на свидетелите Х.Х. и А.М. съдът приема за

доказано, че ищецът е претърпял неимуществени вреди – отрицателни емоции и неудобства, от нарушеното право за разглеждане и решаване на производството по ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР – В. Т., пр. пр. № 2620/2015 г. по описа на ВТРП, в разумен срок. Установи се по делото, че ищецът е изживял неприятно ситуацията, още повече, че е получавал необосновани отговори от държавните органи на молбите си за връщане на автомобила. Незаконното му задържане е причинило и неудобства в ежедневието на ищеца, тъй като в този период той не е имал товарен автомобил, с който да извършва работата си в сферата на строителството. Съдът, като съобрази тези обстоятелства и продължителността на периода на задържане на автомобила – повече от пет години, който не е оправдан с нищо, тъй като извършените действия по разследването са приключили почти непосредствено след образуване на досъдебното производство, намира че претендираното от ищеца обезщетение в размер на 5 000 лева отговаря на принципа по чл. 52 ЗЗД и е съобразено с критериите за определянето му. По тези съображения, искът за неимуществени вреди следва да бъде уважен изцяло.

Така определените обезщетение не следва да бъде намалявано по въведеното от ответника възражение по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, доколкото не се установи наличие на поведение от страна на ищеца, с което да е допринесъл за настъпване на вредите. По горните мотиви на съда, той многократно е искал връщане на автомобила и е обжалвал актовете на прокуратурата, с които е било отказвано.

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД:

Възражението на ответника, че датата от която започва да тече искът за мораторна лихва е от датата на исковата молба, а не от 17.02.2017 г. е основателно. Ето защо, съдът следва да постанови, че законната лихва следва да тече от 30.09.2020г. – датата на предявяване на исковата молба, а за периода 17.02.2017 г. до 29.09.2020 г., която възлиза на 1413,89 лв., следва да се отхвърли като неоснователна.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, ответникът следва да бъде осъден да плати на ищеца дължимите разноси по делото, в размер на общо 560 лева, от които 10 лева дължима държавна такса по настоящото дело на основание чл.

2а от Тарифа за държавни такси, които се събират от съдилищата по ГПК, както и 550 лв. за адвокатско възнаграждение, като намалена по съразмерност с оглед отхвърлителната част на иска тази сума възлиза на 436,55 лв.

Воден от горното, Горнооряховски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратура на Република България с адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 2, да заплати на В. И. В. с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. В. Т., бул. ***, на основание чл. 2б ЗОДОВ, вр. чл. 6 § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, сумата от 5000 /пет хиляди/ лева – обезщетение за неимуществени вреди, вследствие провеждането на ДП № 803/2015 г. по описа на РУ МВР гр. Велико Т., пр. пр. № 2620/2015 г. по описа на РП гр. Велико Т. извън разумния срок, заедно със законната лихва върху сумата от датата на депозиране на исковата молба – 30.09.2020 г. до окончателното изплащане, както и да заплати по съразмерност на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ разноси в производството в размер на 436,55 лева., като отхвърля иска за законна лихва за сумата от 1413,89 лв. и периода 17.12.2017 г. до 29.09.2020 г., като неоснователен.

Решението може да се обжалва пред Окръжен съд гр. В. Т. в двуседмичен срок от връчването на препис от него на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____